

Образац 1 – Пријава теме докторске дисертације

Студијски програм: Историја и филозофија природних наука и технологије

Кандидат: Ђорђе Стефановић

Молим да ми се одобри израда докторске дисертације под насловом:

ФИЛОЗОФСКО И ТЕХНИЧКО ЗНАЊЕ АНТИЧКЕ ГРЧКЕ У КОНТЕКСТУ РАЗВОЈА КУЛТУРЕ СПОРТА

1. Биографија кандидата

Ђорђе Стефановић, рођен је 19. октобра 1950. године у Београду. Завршио је XIII београдску гимназију у Београду (1969). Дипломирао је на Факултету физичке културе у Београду (1973. - студент генерације). Године 1976. магистрирао је на истом факултету у Београду, а 1980. године докторирао на Факултету физичке културе у Београду (најмлађи доктор наука из области физичке културе у Југославији). Постао је редовни члан Српске краљевске асоцијације академика и иноватора (СКАИН) - 2012. године.

Наставно искуство је остварио као асистент приправник на наставном предмету *атлетика* 1974. године, асистент (1979), доцент (1982), ванредни професор (1988) и редовни професор (1993) - *најмлађи* из области физичке културе у Југославији. Родоначелник је три наставна предмета - *теорија спорта, технологија спортског тренинга, и теорија и технологија кондиције*. Био је спољни сарадник на Факултету физичке културе у Новом Саду и Приштини, на наставном предмету *атлетика*, на United Nations University for Peace, ECPD, Beograd (*атлетика и антропомоторика*, Спортској академији академији у Београду (*технологија атлетике и физичка припрема*) и Вишој тренерској школи у Београду (*атлетика*).

Научну активност остварио је као научник, професор Универзитета у Београду, проналазач, предавач на светским, европским и олимпијским конгресима о темама из области филозофије и науке о спорту, беседник о здрављу и духовности човека – *You Tube*. Имао је активност у научним дисциплинама: *филозофија* (онтологија, гносеологија, аксиологија, етика и естетика у спорту), *теологија* (православље и спорт), *медицина* (анатомија, физиологија спорта, биомеханика спорта, неуронауке), *историја* (историја математике; историја медицине; историја уметности, тело атлете у вајарској уметности античке Грчке, настанак и развој атлетских дисциплина; етимологија спортских термина).

Има два прихваћена патента. Назив првог патента: „*Преклопна препона за такмичење и тренинг*“; Број патента: 393/93,1; Датум објављивања: 30. март 1994. Савезна република Југославија, Савезно министарство за науку, технологију и развој, Савезни завод за патенте, Београд. Назив другог патента: „*Штафетна палица са периферним тежиштем*“; Број патента: 48092. Датум објављивања: 8.01.1997. Република Србија, Завод за интелектуалну својину, Београд.

Био је ментор у 15 докторских дисертација и 22 магистарска рада.

Стручно искуство остварио је као: Председник тренерске организације у Атлетском савезу Југославије (1981); Члан стручног штаба у Фудбалском савезу Југославије (1988-1995); Директор првог београдског триатлона (1992); Члан Стручног већа Универзитета у Београду за медицинске, друштвено хуманистичке и мултидисциплинарне науке (1995-2004); Члан Комисије рецензента за акредитацију високошколских установа Републике Србије (2010); Декан Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду (2011-2013).

Говори енглески, руски и грчки језик, а служи се старогрчким и латинским језиком.

Спортска активност остварио је као *спортиста*: спортска гимнастика, фудбал, кошарка, бициклизам, триатлон и атлетика (јуниорски и сениорски *рекордер* и *репрезентативац* Југославије на 400 m препоне, 400 m и штафети 4x400 m; финалиста трке на 400 m и 400 m препоне "Олимпијске наде" – Берлин 1968; учесник на јуниорском Европском атлетском првенству – Лајпциг 1968; 3. место на Купу Европе на 400 m препоне – 1974. - Лисабон; и Балканском првенству у атлетици 1972. и 1974; као јуниор и сениор бранио је боје Југославије укупно 12 пута), и као *тренер*: шест *фудбалских репрезентација Југославије, атлетика, бициклизам* (Радомир Павловић – 4. место у „Трци око Туниса“; *водени спортови*: (кану, Слободан Тошић – светски шампион у маратону, једноклек и двоклек, 2015.- Сингапур; *веслање* двојац Стојић-Беђик – 1. место на Европском првенству и 2. место на Медитеранским играма; Лука Тошић - *једрење* у класи „Ласер 4.7“ – јуниорски шампион Европе 2011. и 3. место на Светском првенству у Бразилу).

2. Библиографија кандидата

- Стефановић, Ђ.** Тело атлете у вајарству античке грчке у функцији преношења и култивисања наслеђеног. *Fizička kultura*, vol. 76, br. 2, str. 89-97, **2022**. doi: 10.5937/fizkul76-44147 (**M-24**)¹
- Мишић, Ж. N., Ostojić, M., Cvetković, S., Miodragović, P., Aničić, Z., Popović, K. A., and **Stefanović, Ђ.**, Wavelet Analysis of Respiratory Muscle sEMG Signals during the Physiological Breakpoint of Static Dry End-Expiratory Breath-Holding in Naive Apneists: A Pilot Study, *MDPI Journals* **2023**, 23(16), 7200; <https://www.mdpi.com/1424-8220/23/16/7200>; (**M-21**).
- Ostojić Mirko, Milosavljević Milan, Kovačević Aleksandra, Stokić Miodrag, **Stefanović Ђорђе**, Mandić Gajić Gordana, Jeličić Ljiljana. Promena snage površinskog elektromiograma pri zadržavanju daha. *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*, vol. 148, br. 7-8, str. 440-446, **2020**. DOI: <https://doi.org/10.2298/SARH191118037O> (**M-23**).
- Остојић, М. и **Стефановић, Ђ.** Тангента опоравка респираторних мишића након задржавања даха – студија афирмације метода сазнања. *Fizička kultura*, **2020**, vol. 74, br. 1, str. 30-38. Оригинални научни чланак УДК: 616.2; doi: 10.5937/fizkul20010300 (**M-51**)
- Стефановић, Ђ. *Умеће дусања*. Приказ књиге аутора Мирка Остојића. *Fizička kultura*, **2020**, vol. 74, br. 1, str. 93-96; УДК:7612.2(049.3)
- Matic, M., Pazin, N., Mrdakovic, V., Jankovic, N., Ilic, D., **Stefanovic, Dj.** (2015). Optimum drop height for maximizing power output in drop jump: the effect of maximal muscle strength. *Journal of Strength and Conditioning Research*, (May 21. [Epub ahead of print]) (IF = 2,075). (**M21**)

¹ Од 2022. године према Категоризацији домаћих научних часописа за *Науку о спорту* Републике Србије из категорије М-51 прешао у категорију М-24.

- Ilić, V., Ranisavljev, I., **Stefanović, Đ.**, Ivanović, V., Mrdaković, V. (2015). Impact of body composition and VO_2 max of on the competitive success in top-level handball players. *Collegium Antropologicum* (in press). **(M23)**
- Ranisavljev, I., Ilić, V., Soldatović, I., & **Stefanović, Đ.** (2014). The relationship between allometry and preferred transition speed in human locomotion. *Human Movement Science*. 34, 196-204. **(M21)**
- Ranisavljev, I., Ilić, V., Marković, S., Soldatović, I., **Stefanović, Đ.**, & Jarić, S. (2014). The relationship between hip, knee and ankle muscle mechanical characteristics and gait transition speed. *Human Movement Science*, 38, 47-57. **(M21)**
- Стефановић, Ђ.** (2011). *Философија, наука, теорија и пракса спорта*. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања, и аутор (А4, стр. 537).
- Стефановић, Ђ.** и Бошњак, Г. (2011). *Атлетика; философско-научне основе и примена у пракси*. Бања Лука: Факултет спорта и физичког васпитања (А4, стр. 320).
- Стефановић, Ђ.**, Јаковљевић, С. и Јанковић, Н. (2010). *Технологија припреме спортиста*. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања (А4, стр. 200).
- Стефановић, Ђ.**, Јухас, И. и Јанковић, Н. (2008). *Теорија и методика атлетике*. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања (А4, стр. 244).
- Стефановић, Ђ.** (2006). *Теорија и пракса спортског тренинга*. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања (Б5, стр. 208).
- Стефановић, Д. Ђ.** (1994). *Ноге беже, али мозак спашава*. Самостално издање аутора (Б5, стр. 80).
- Стефановић, Ђ.** (1994). *Корачаји*. Самостално издање аутора (А5, стр. 64).
- Стефановић, Ђ.** (1993). *Атлетски credo*. Самостално издање аутора (Б6, стр. 96).
- Стефановић, Ђ.** (1992). *Умовања о атлетици*. Самостално издање аутора (Б5, стр. 48).
- Стефановић, Ђ.** (1992). *Атлетика 1; Настанак и развој атлетских дисциплина*. Београд: Самостално издање аутора (Б5, стр. 144).
- Stefanovic, Dj.**. Sport in a new cognitive context. *The 50th Annual International Association for the Philosophy of Sport Conference*. Split, September 19-22. **2023**.
file:///D:/Users/Djordje/Downloads/2023%20IAPS%20Split%20Croatia%20Draft%20Programme%202%20(1).pdf
- Стефановић, Ђ.** (2019) Методологија истраживања у теологији. *Вестник объединения православных ученых - Международный НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК*. № 2 (22) апрель–июнь, 45-52. Межрегиональная просветительская общественная организация „Объединение православных ученых“ Издание зарегистрировано в Управлении Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Воронежской области (Роскомнадзор). Рег. свидетельство ПИ № ТУ36-00450 от 23.09.2014.
- Стефановић, Ђ.** (2016). Епитимија и спорт – погледи. Предавање по позиву. *VI Симпозијум иновационих истраживања „СИНОВИС – 2016“*. Уредници: Биљана Радоичић и Ђорђе Стефановић, Зборник радова, стр. 341–348. Београд: Српска краљевска асоцијација академика, иноватора и научника – СКАИН.
- Стефановић, Ђ.** (2016). Вера и спорт у функцији друштвено-економског развоја Србије са акцентом на Нови Сад и Војводину. *Међународна конференција „Друштвено-економски развој Србије са акцентом на Нови Сад и Војводину* 15–16. април. Фрушка Гора, Конгресна сала, Хотел „Норцев“. ЦЕСНА Б, Центар за стратешка истраживања националне безбедности, Београд.
- Стефановић, Ђ.** (2016). *Побожност врхунских спортиста у Православној цркви*. Трибина Православног спортског друштва „Света Србија“. Нови Бановци: Културни центар, 17. април.

- Stefanović, Đ.** i Janković, N. (2015). Značaj teoloških aspekata kulture tela sportiste. *Religija i tolerancija*. Časopis Centra za empirijska istraživanja religije. Novi Sad, Vol. 13, No 23, str. 87–101.
- Стефановић, Ђ.** (2015). Врлине православних светих ратника у функцији васпитања младих спортиста. Међународна научна конференција „Ефекти примене физичке активности на антрополошки статус деце, омладине и одраслих“. *Тематски зборник радова*. Универзитет у Београду, Факултет спорта и физичког васпитања, Београд, 11–12 децембар, 2014, стр. 392–396.
- Стефановић, Ђ.** (2013). Антрополошки и теолошки аспекти духа и тела спортисте. Међународна научна конференција „Ефекти примене физичке активности на антрополошки статус деце, омладине и одраслих“. *Тематски зборник радова*. Универзитет у Београду, Факултет спорта и физичког васпитања, Београд, 11–12 децембар, 2012, стр. 35–41.
- Стефановић, Ђ.** (2013). *Улога спорта у хришћанском животу*. Предавање у Парохијском дому. Вршац, 26. фебруар.
- Стефановић, Ђ.** (2013). *Теолошко антрополошки погледи на спорт*. Предавање у оквиру циклуса „Православље и спорт“ 23. април. Општина Чачак.
- Стефановић, Ђ.** (2012). *Православље и спорт*. Трибина Православног спортског друштва „Лепа Србија“, 25. децембар. Београд: Храм Светог Саве – парохијски дом.
- Стефановић, Ђ.** (2012). Светосавље и српски спорт у међународном окружењу. Међународна научна конференција „Међународна заједница и перспективе Србије“ – Пожега 12–13. октобра. Циклус конференција „Безбедност у постмодерном амбијенту“. Центар за стратешка истраживања националне безбедности. *Зборник радова*, књига XVI.
- Стефановић, Ђ.** (2012). Религија и спорт у контексту светских интеграција. Међународна научна конференција „Православље и мондијализам“ – Манастир Чокешина (код Шапца). Циклус конференција „Безбедност у постмодерном амбијенту“. Центар за стратешка истраживања националне безбедности. II Издање. *Зборник радова*, књига XIV, стр. 60–66.
- Стефановић, Ђ.** (2012). Српске духовне вредности у спорту. 1. „Свесрпски симпозијум СДЕВ“ – српске духовне и еколошке вредности. *Зборник радова*, Књига 1, стр.107–114.
- Стефановић, Ђ.** (2012). Српске духовне вредности у спорту. 1. „Свесрпски симпозијум СДЕВ“ – српске духовне и еколошке вредности. *Зборник радова*, Књига 1, стр.107–114.
- Стефановић, Ђ.** (2002). Онтолошки аспекти спорта младих. *Годишњак*, 11. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања. стр. 44–56.

3. Предмет и циљеви докторске дисертације

3.1. Идентификација проблема истраживања

У истраживању ће се сагледавати феноменологија настанка, развоја и нестанка спортске културе античке Грчке. Разматраће се креативни рад човека античке Грчке који је утицао да се филозофско и техничко знање стално проширивало, укључујући и знање из културе спорта. Ово истраживање је структурирано тако да не представља само опис досадашњих теоријских и емпиријских истраживања, већ је резултат и ауторових оригиналних проучавања и погледа на природне и друштвене науке које имају додирних тачака са предложеном темом дисертације. До сада се проблематика феномена спорта у античкој Грчкој углавном парцијално посматран међусобни утицај спорта и друштва и у којој мери је постојао утицај спорта на друштво античке Грчке.

Прегледом доступне литературе може се добити увид у еволуцију развоја научних дисциплина античке Грчке које су утицале на спорт, али и обратно. Тиме се постиже

добиање јасније слике њиховог синкретизма, као и функције које су имале у процесу међусобног трансфера знања. У суштини, кроз идентификацију релевантних различитих нивоа активности и иновациону динамику у постојећим институцијама античке Грчке биће утврђено у чему се огледао интегративни и мултидисциплинарни приступ сложености и утицаја знања из сфере спорта на развој културе и друштва античке Грчке. Не може се испустити из вида чињеница да је филозофско и техничко знање античке Грчке дало посебан контекст развоју спорта и да је спорт имао повратно дејство на развој културе.

Постоје бројни записи и документи који нам дају сазнање на који начин се очувало и развијало знање из сфере спорта. Њихово сагледавање кроз мултидисциплинарни приступ може утврдити како је дошло до одређеног нивоа стварања специфичног знања које је имало утицај на античку Грчку, да постане лучоноша и узор за стварање нових идеја у процесу развоја европске цивилизације.

Друштво античке Грчке је било усмерено ка иновационим технологијама, стварању културног амбијента и стваралачког образовања (кроз, палестре, гимназије, лицеје, академије и друге врста школа) са циљем очувања цивилизацијске баштине и националног идентитета. На тај начин античка Грчка се није препознала само по врло развијеном друштву и култури, већ и по свом утицају на суседне популације људи, а касније и на европску цивилизацију. Навешћемо пример – постоји врло значајан утицај античких Олимпијских игара на данашњи највећи планетарни спортски догађај, који траје 2.800 година. На тај начин у овом истраживању постоји тежња да се постављени проблеми мултидисциплинарног карактера размотре на такав начин који ће омогућити иновативно решавање проблема који данас постоје у друштвеној димензији спорта.

3.2. Предмет докторске дисертације

Предмет истраживања дисертације дефинисан је кроз анализу и синтезу испитиваних различитих релевантних фактора који су утицали на практичну корисност знања у процесу развоја културе и друштва античке Грчке кроз спорт. Акценат истраживања је усмерен на разумевање постојеће еволуције и сарадње више научних дисциплина из тога периода. Чињеница је да су разматране научне дисциплине кроз интеракцију и размену знања утицале на идентификацију релевантних фактора који су значајни за успостављање међусобне сарадње и представљају веома важан корак у циљу добијања увида у достигнућа тадашње науке. Кроз овај приступ може се добити јаснија слика о томе колико су развојни концепти спорта античке Грчке имали утицај и на данашњи развојни концепт спорта, као и савремену културу у целини.

3.3. Циљ истраживања

Циљ истраживања се огледа у откривању релевантних фактора при испитивању научно-технолошке сарадње која је постојала између кључних научних области у античкој Грчкој, а које су имале и међусобни утицај на сферу спорта.

3.4. Формулисање полазних хипотеза

На основу темељних аспеката филозофског и техничког знања античке Грчке општа хипотеза би била да спорт није био само телесна вежба већ се као духовно-телесна делатност развија унутар филозофије живота и разумевања односа човека и света.

Постоји узајамно прожимање филозофије, технике и спорта који нису одвојене делатности, већ у њиховој интеракцији друштво постиже виши ниво демократичности, а култура поприма високе облике цивилизованости.

Знање из периода античке Грчке има снажну, непрекидну везу са двадесетпетовековним системима учења што је присутно и у данашњој науци о спорту. Доприноси које је остварила античка Грчка кореспондирају са новим технологијама у спорту, као и највишим облицима савремених спортских окупљања.

1. Методе које се користе у истраживању

Развој појединих наука и научноистраживачког рада утицали су на стварање научне синтезе и обједињавања научних приступа који поред развоја појединих научних дисциплина доводе и до стварања нових интегративних научних области и научноистраживачког рада, тј. до мултидисциплинарних истраживања које је присутно и у овом раду. У истраживању ће се користити: историјско критичка метода, компаративна метода, квалитативна анализа, синтеза, индукција, дедукција, аналогија, и таксономија. Наведене научне методе најчешће се јављају у различитим преплитањима, тако да међу њима неретко и не постоје јасна разграничења. Ипак, у сваком случају треба их познавати и користити да би се остварило јасније усмеравање и потпунија транспарентност истраживачке методологије. Претпоставка је да познавање претходно наведених научних метода и њихово коришћење може да олакша рад на откривању научне истине о постојећим повезаностима различитих сфера знања и научних дисциплина који омогућавају продубљеније историјско разумевање културе спорта.

2. Мултидисциплинарност теме

Кроз уочавање релевантних различитих нивоа активности и иновациону динамику у постојећим институцијама античке Грчке биће утврђено у чему се огледао интегративни и мултидисциплинарни приступ разумевању утицаја знања на сферу спорта и на развој културе и друштва античке Грчке. Постоји низ записа и докумената који нас информишу на који начин се очувало и развијало знање о смислу спорта, чије разумевање тражи разматрање постављеног проблема из перспективе низа научних дисциплина. Кроз мултидисциплинарни приступ покушаће се утврдити како је уз помоћ културе спорта дошло до одређеног нивоа стварања целовитог знања, које је имало утицај на античку Грчку да постане лучоноша и узор за стварање нових идеја у процесу развоја европске цивилизације. Дакле, у овом истраживању постоји тежња да се постављени проблеми мултидисциплинарног карактера размотре на такав начин који ће омогућити боље сагледавање проблема и дати нове увиде у неке од битних аспеката античке културе.

3. Очекивани научни допринос докторске дисертације

У дисертацији ће се разматрати научни изрази, научних искази и научни аргументи који ће омогућити детаљније упознавање са *научним објашњењима* спорта у античкој Грчкој. То ће омогућити да се оствари очекивани научни допринос који се огледа у остварењу нових сазнања и разумевања улоге и значаја спорта у развоју културе и друштва античке Грчке што је од битног значаја и за разумевање друштвеног контекста савременог спорта. Значајан научни допринос дисертације огледаће се и у сагледавању утицаја друштвене корисности спорта и знања о њему. При томе ће се нарочита пажња усмерити ка важним факторима ослоњеним на достигнућа античке филозофије као што су: *логички истинити искази, јасност/разумљивост* појмова, судова и дефиниција (темељ сигурности суда), *објективност* у тумачењу неке чињенице, или исказа (утемељени на стварном стању, да су реални, исправни, истинити и да нису подложни субјективним чиниоцима), *најпоузданији извори информација, тачност у исказима* и да су *значајни за науку*. С обзиром да истраживање представља синтезу различитих тема из природних и друштвених наука, и да обухвата велику ширину разних погледа на многа питања сматра се да ће наука о спорту добити једну нову димензију и поглед на историју и филозофију који су до сада у доброј мери недостајали.

4. Структура рада

1. Уводно разматрање
2. Дефиниције основних појмова
3. Краћи преглед досадашњих истраживања
4. Теоријски приступ истраживања
5. Проблем, предмет, циљ и хипотезе истраживања
6. Методи истраживања
7. Практична корисност знања античке Грчке из различитих научних дисциплина у развоју спортске културе
 - 7.1. Филозофија и спорт
 - 7.2. Медицина и спорт
 - 7.3. Историја и спорт
 - 7.4. Уметност и спорт
 - 7.5. Књижевност и спорт
 - 7.6. Музика и спорт
 - 7.7. Архитектура и спорт
8. Научни допринос истраживања и значај за праксу
9. Закључак
10. Литература
11. Прилози

5. Библиографски подаци релевантни за докторску дисертацију

- Ado, P. (2015). *Duhovne vežbe i antička filozofija*. Prevela s francuskog Suzana Bojović. Beograd: Fedon.
- Adorno, T. W. (1974). *Noten zur Literatur*, Bd. 11. Frankfurt am Main: Suhrkamp.
- Audi, R. (General Editor) (1999). *The Cambridge Dictionary of Philosophy*. Second edition. Cambridge, New York, Melbourne, Madrid, Cape Town, Singapore, Sao Paulo: Cambridge University Press.
- Aristotel, (1984). *Politika*. Četvrto izdanje. Prevela sa grčkog: Dr Ljiljana Stanojević-Crepajac. Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod.
- Aristotel, (2008). *Sofistička opovrgavanja*. Preveo Slobodan Blagojević. Beograd: Paideia.
- Aristotle, (2017). *Protrepticus or Exhortation to Philosophy (citations, fragments, paraphrases, and other evidence)*. Edited and translated by D. S. Hutchinson and Monte Ransome Johnson. Toronto – San Diego: ©DSH&MRJ. <http://www.protrepticus.info/protr2017x20.pdf>.
- Bošnjak, D. (1979): *Diogen Laertije – doksografski historičar filozofije; Život i djelo*. u: Laertije, D. (1979). *Životi i mišljenja istaknutih filozofa*, Beograd: BIGZ.
- Barnet, Dž. (2004). *Rana grčka filozofija*. Preveo sa engleskog Branimir Gligorić. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Brandi, Č. (2007). *Teorija restauracije*. Beograd: Italijanska kooperacija i Ministarstvo kulture republike Srbije.
- Bunker, G. E. (1957). *Clark's Analysis of Nude Balances Real and Ideal*. Препузето са <https://www.thecrimson.com/article/1957/5/10/clarks-analysis-of-nude-balances-real/>.
- Buhvald, V., Holveg, A. i Princ, O. (2003). *Leksikon pisaca, filozofa, teologa antike i srednjeg veka: (grčki, latinski i vizantijski autori)*. Beograd: Dereta.
- Велимировић, Н. (2002). *Речи о свечовеку*. Београд: Евро.
- Бујаклија, М. (1992). *Лексикон страних речи и израза*. Београд: Просвета.
- Gavela, B. (2002). *Istorija umetnosti antičke Grčke*. Beograd: Naučna KMD.
- Γαληνός, (1965). *Υγιεινών Λόγοι Α', Β', Γ'* (Clavdii Galeni Opera Omnia). Hildesheim: έκ. C. Kuhn, VI, έκ. Georg Olms Verlagsbuchhandlung.
- Γαληνός, (1975). *Περί της διά μικράς σφαίρας γυμνασίων*. Αθήνα: Εκδ. Πάπυρος.
- Gardiner, E. N. (1910). *Greek Athletic Sports and Festivals*. London.
- Gethmann-Siefert, A. (1995). *Einführung in die Ästhetik*. München: Wilhelm Fink.
- Gzel, P. (2004). *Ogist Roden o umetnosti*. Beograd: Metaphysica.
- Γιαννάκης, Θ.Β. (2000). ΛΕΞΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ, ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ. Αθήνα: ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.
- Γιάτσης, Σ.Γ. (2000). *Ιστορία της 'Αθλησης και των Αγώνων στον Ελληνικό Κόσμο κατά τους Ελληνιστικούς, τους Βυζαντινούς και τους Νεότερους Χρόνους*. Θεσσαλονίκη: Εκδόση ΔΕΥΤΕΡΗ.
- Γουόφ, Ρ. (2000). *ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ*. Μετάφραση: Μαρία Λεβεντοπούλου. Αθήνα: Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ.
- Gorski, O. i Majnarić, N. (prir.) (2003). *Grčko-hrvatski rečnik*, 6. izdanje. Zagreb: Školska knjiga.
- De Botton, A. (2002). *Filosofske utehe*. S engleskog prevela Dušanka Nikolić. Beograd: DN Centar.
- Deretić, I. Problem lažnih uživanja u Platonovom Filebu. *OGLEDI Agraфа I*, 5/2013, 83-93.
- Diels, H. (1983). *Predsokratovci I-II*. Zagreb: Naprijed.
- Джурант, В. (1996). *Живот Грчке - историја грчке цивилизације од почетка и историја Блиског истока од смрти Александра до римског освајања, са уводом о праисторијској култури Крита*. Превела с енглеског Марија Ланда. Београд: Народна књига - Алфа.
- D' Hancarville, P-F. H. (2004). *The Collection of Antiquities from the Cabinet of Sir William Hamilton*. Köln: TASCHEN GmbH.
- Ђурић, М. Н. (1976). *Историја хеленске етике*. Београд: Београдски графичко-издавачки завод.
- Ђурић, D. (2013). Svedočanstva o najranijoj grčkoj filozofiji, *Theoria* 2013, 56, (3), 101-117.
- Ђурић, J. (2012). *Globalni procesi i preobražaj identiteta: antropološki aspekti*. Beograd: Institut za filozofiju i društvenu teoriju.
- Илић, С. (1994). *Историја физичке културе I – Старо доба и средњи век*. Београд: Факултет физичке културе.
- Иоанидис, Т., Стефановић, Ђ., Кариоту, М., Шиљак, В. и Мијатовић, С. (2008). Улога и значај гимназије у припреми младих за такмичење на Олимпијским играма у античкој Грчкој. *Физичка култура*, 62(1-2), 66-83.
- Ιπποκράτης, (1992). *Περί διαίτης*. Αθήνα: ΚΑΚΤΟΣ.

- Jamblih, (2012), *Pitagorin život* (prev. Tasić, M.). Beograd: Dereta.
- Kaluderović, Ž. (2015). Talesov vitalizam. *Filozofska istraživanja*. Vol. 35 (3/2015), 471-482.
- Kaya, D., Yosmaoglu, B. & Doral, M. N. (eds.). (2018). *Proprioception in Orthopaedics, Sports Medicine and Rehabilitation*. Springer, International Publishing AG.
- Kekeljović, I. (2016). *JALETOVA VENERA - Stereoskopska 3D animirana skulptura*. Doktorska disertacija. Beograd: Univerzitet Umetnosti u Beogradu.
- Кирхнер, Ф. и Михаелис, Ц. (2004). *Речник филозофских појмова*. Београд: БИГЗ PUBLISHING.
- Kolpston, F. (2015). *Istorija filozofije; Grčka i Rim, Tom I*. Preveo sa engleskog Slobodan Žunjić. Beograd: Dereta.
- Κομητούδης, Δ. Α. (2004). *Η ΠΡΟΠΟΝΗΤΙΚΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ*. Αθήνα: Ελεύθερη Σκέψις.
- Копривица, Ч. Д. (2018). *Ното тахітус. Елементи филозофије спорта*. Београд: Укронија.
- Копривица, Ч. Д. (2019). Рођење спорта из духа агоналне ексцентричности. *Физичка култура*. 73, (2), 163-173.
- Kunzmann, P. Burkard, F-P. i Wiedmann, F. (2001). *Atlas filozofije*. Zagreb: Golden marketing.
- Ξενοφών, (1993). *Λακεδαιμονίων Πολιτεία – Οικονομικός*. Αθήνα: ΚΑΚΤΟΣ.
- Xenophon, (1994). *Memorabilia*. Translated and Annotated by Amy L. Bonnette. London: Cornell University Press.
- Laertije, D. (1979). *Životi i mišljenja istaknutih filozofa*. Са старогрчког превео Албин Вилхар. Beograd: BIGZ.
- Manić, Ž. (2017). *Analiza sadržaja u sociologiji*. Beograd: „Čigoja štampa“ i Institut za istraživanja filozofskog fakulteta.
- Manson, S. M. (2001). Simplifying complexity: a review of complexity theory. *Geoforum*, August 32(3): 405-414.
- Mach, E. (1984). *Ekonomična priroda fizikalnog istraživanja*, u „Filozofija nauke“ – priredio Sesardić, N. Beograd: Nolit, 29-43.
- Miladinov, M. (2019). Platonova estetička paideia. *Theoria*. 2, 62, 69-82.
- Miller, S. G. (2004). *Ancient Greek Athletics*. New Haven: Yale University Press.
- Miller, G. S. (2004). *Arete: Greek sports from ancient sources*. Third and Expanded Edition. Los Angeles: University of California Press; London: Ltd.
- Moran, J. (2002). *Interdisciplinarity*. New York: Routledge Falmer.
- Morrison, K. (2010). Complexity Theory, School Leadership and Management: Questions for Theory and Practice. *Educational Management Administration & Leadership*. 38(3): 374–393.
- Μουρατίδης, Ι. (1992). *Ιστορία Φυσικής Αγωγής (με στοιχεία φιλοσοφίας)*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κ. Χριστοδουλίδη.
- Никодимјевић, Д. (2012). *Менаџмент и маркетинг у уметности*. Београд: Службени гласник.
- Paley, J. & Gail, E. (2011). Complexity theory as an approach to explanation in healthcare: a critical discussion. *Int J Nurs Stud*. Feb; 48(2): 269-79.
- Panić, V. (1999). *Aksiologika ili logička argumentacija vrednosti*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Petrović, A. (2005). *Analogija i entropija: filozofija prirode i harmonije Laze Kostića i Koste Stojanovića*. Novi Sad: Matica srpska.
- Platon, (1971). *Zakoni*. Sa starogrčkog превео Dr Albin Vilhar. Beograd: BIGZ.
- Πλάτων, (1992). *Νόμοι*. Μετάφρασις Κουσουωέλης. Αθήνα: ΚΑΚΤΟΣ.
- Platon, (2002). *Država*. V izdanje. Preveli Albin Vilhar i Branko Pavlović; predgovor Veljko Korać; objašnjenja i komentari Branko Pavlović. Beograd: BIGZ.
- Πλάτων, (2002). *Συμπόσιον*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις ZHTPOS.
- Platon, (2002). *Dela: Ijon. Gozba, Fedar, Odbrana Sokratova, Kriton, Fedon*. Prevod sa grčkog, napomene i objašnjenja Miloš N. Đurić. Beograd: Dereta.
- Plato, (1975). *Philebus*, Translated with Notes and Commentary by J. C. B. GOSLING FELLOW OF ST. EDMUND HALL OXFORD. London: Oxford University Press.
- Popadić, M. (2015). *Vreme prošlo u vremenu sadašnjem; uvod u studije baštine*. Beograd: Centar za muzeologiju i heritologiju Filozofskog fakulteta.
- Ранисављевић, И. и Стефановић, Ђ. (2020). *Теорија и технологија кондицијске припреме*. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања.
- Reid, H. L. (2010). *Sport, Ethics and Philosophy*, (Wrestling With Socrates', 4: 2, 157 — 169). London: Taylor & Francis.
- Reid, H. L. (2006). ATHLETIC COMPETITION AS SOCRATIC PHILOSOPHY. *Acta Univ. Palacki. Olomuc., Gymn.* 2006, vol. 36, no. 2, 73-76.
- Rode, E. (1991). *Psyche; kult duše i vera u besmrtnost kod Grka*. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

- Ропрет, Р. & Јевтић, Б. (2019). Дугорочни развој спортисте, од теоријског и практичног модела до сазнајног проблема. *Физичка култура*. 73 (2): 190-205.
- Savić, D. & Popović-Šević, N. J. (2022). Digitalni marketing u javnim ustanovama kulture i umetnosti Republike Srbije. *Baština* 57, 507-520.
- Св. Јован (Лествичник), (2008). *Лествица*. Пето издање. Превео са старогрчког: Димитрије Богдановић. Света Гора Атонска: Манастир Хиландар.
- Skinner, D. (2008). *Interdisciplinary research*. In Given M. L. (ed.), *The SAGE Encyclopedia of qualitative research methods – Volumes 1 & 2*. USA: A SAGE Reference Publication.
- Skorić, M. (2014). Marketing sportskog događaja. Преузето са <http://savremenisport.com/teorija-sporta/sportski-marketing/9/242/marketing-sportskog-dogadjaja>.
- Sorensen, M. L. S. & Carman, J. (2009). *Heritage Studies: Methods & Approaches*. London & New York: Routledge.
- Стефановић, Ђ. (1992). *Атлетика б – Умовања о атлетици*. Београд: Факултет физичке културе.
- Стефановић, Ђ. (1994). *Хвалоног*. Београд: Самостално издање аутора.
- Stefanović, Đ. i Jakovljević, S. (2004). *Tehnologija sportskog treninga*. Beograd: Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja.
- Стефановић, Ђ., Јухас, И. & Јанковић, Н. (2008). *Теорија и методика атлетике*. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања.
- Stefanović, Dj., Ioannidis, Th. and Kariotu, M. (2008). Syncretism of coaching science in ancient Greece and modern times. *Serb J Sports Sci* 2(1-4): 111-121.
- Стефановић, Ђ. (2011). *Философија, наука, теорија и пракса спорта*. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања и аутор.
- Στέφωση, Μ. (2004). *Στάδια και αγώνες από την Ολυμπία στην Αντιόχεια*. Ηραάκλειο - Αθήνα: Εκδόσεις ΙΤΑΝΟΣ.
- Taine, H. A. (1991). *Filozofija umetnosti*. Beograd: Dereta (fototipско izdanje I. Đ. Đurđevića iz 1921).
- Tasić, D. M. (2012). Pogovor u: Jamblih – *Pitagorin život*. Beograd: Dereta.
- Tatarkjevič, V. (1980). *Umetnost. Lepo. Forma. Stvaralaštvo. Podražavanje. Estetski doživljaj. Dodatak: O savršenstvu*. Beograd: Nolit.
- Feyerabend, P. (1984). *Nauka o umetnosti*. Novi Sad: Matica srpska.
- Φίλοστράτος, (1992). *Γυμναστικός – Ἐπιστολαί*. Αθήνα: ΚΑΚΤΟΣ.
- Flaceliere, R. (1979). *Grčka u doba Perikla*. Prevela s francuskoga Viktorija Klaić. Zagreb: Naprijed.
- Hartmann, N. (1979). *Estetika*. II izdanje. Beograd: BIGZ.
- Херодот, (1988). *Херодотова историја I-II*. Друго издање, Превео са старогрчког Милан Арсенић. Нови Сад: Матица српска.
- Holley, A. K. (2009). *Understanding interdisciplinary challenges and opportunities in higher education*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Homer, (1977). *Ilijada*. III izdanje. Prevod: Miloš N. Đurić. Novi Sad: Matica srpska.
- Cermanović-Kuzmanović, A. i Srejski, D. (1992). *Leksikon religija i mitova drevne Evrope*. Beograd: Savremena administracija.
- Collingwood, R. G. (1981). *The Principles of Art*. Oxford: Oxford University Press.
- Christopoulos, G. A. & Bastias, J. C. (1976). *The Olympic Games in Ancient Greece*. Athens: Ekdotike Athenon S.A.
- Šušnjić, Đ. (2003). *Sokrat: život za istinu*. Beograd: Čigoja.

Електронски извори

- <https://www.thecollector.com/diogenes-sinope-cynicism/>.
- https://sh.wikipedia.org/wiki/Diogen_iz_Sinope
- https://sr.wikipedia.org/sr/%D0%94%D0%B8%D0%BE%D0%B3%D0%B5%D0%BD_%D0%B8%D0%B7_%D0%A1%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%BF%D0%B5
- <http://www.attalus.org/armenian/euseb11.htm>
- <https://www.scribd.com/doc/269605866/28407835-Platon-Menon-pdf>
- <https://sr.wikipedia.org/sr/%D0%A1%D0%BE%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%82>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Delium;
- https://sh.wikipedia.org/wiki/Klisten_iz_Sikiona
- https://en.wikipedia.org/wiki/Miltiades_the_Elder
- <https://vdocuments.mx/platon-kratil-558495cb95111.html?page=1>

<https://www.google.com/search?q=what+is+socratic+elenchus>
<https://philocyclevl.files.wordpress.com/2016/09/xenophon-memorabilia-or-the-recollections-cornell.pdf>
<https://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D0%B8%D1%86%D0%B5%D1%98>
https://www.academia.edu/51631359/Platon_Dijalozi_Hipija_Veci
<https://sh.wikipedia.org/wiki/Pankration>
<https://hr.wikipedia.org/wiki/Palaestra>
<https://www.scribd.com/document/647412345/Platon-Fileb>
<https://www.danas.rs/vesti/drustvo/dimitrije-tucovic-2-ucitelj-energije/>
https://www.academia.edu/1096360/Athletic_competition_as_Socratic_philosophy?uc-g-sw=108580482
<https://www.roangelo.net/logwitt/xenophon.html>
<https://www.britannica.com/biography/Thales-of-Miletus>
<https://web.archive.org/web/20071227160355/http://www.ac-nice.fr/philo/textes/Plato-Works/29-Epinomis.htm>
<https://www.scribd.com/document/94959352/Allen-Donald-The-Origin-of-Greek-Mathematics>
<https://nemeacenter.berkeley.edu/the-ancient-stadium/>
<https://healthandfitnesshistory.com/ancient-sports/greek-stadion-race/>
<https://nemeangames.org/en/track/>
https://www.pronews.gr/istoria/264660_ta-arhaia-stadia-tis-ellados-eikones/
<https://www.facebook.com/426107141242298/photos/a.485932231926455/777771822742493/?type=3&theater>
https://en.wikipedia.org/wiki/Panathenaic_Stadium
<https://sciencearchives.wordpress.com/2017/07/27/%CE%B7%CF%81%CF%8E%CE%B4%CE%B7%CF%82-%CE%BF-%CE%B1%CF%84%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CF%86%CE%B9%CE%BB%CF%8C%CF%83%CE%BF%CF%86%CE%BF%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%BC%CE%AD%CE%B3%CE%B1%CF%82-%CE%B5/>
<https://www.facebook.com/426107141242298/photos/a.485932231926455/777771822742493/?type=3&theater>
file:///D:/Users/Djordje/Downloads/Bartzis_Dimitrios_Sicyon_Stadium_2015.pdf str. 98.
<https://ancient-greece.org/archaeology/dodona.html>
<https://www.facebook.com/groups/kokkinia1/posts/3182458165309859/> Stavros Kaplanoglou May 24, 2022.
https://en.wikipedia.org/wiki/Ancient_Greek_Olympic_festivals
<https://www.britannica.com/biography/Thales-of-Miletus>
<https://www.math.tamu.edu/~dallen/masters/Greek/thales.pdf> Прейзето: 26.01.2021.
https://sh.wikipedia.org/wiki/Ezekija_Proeyzero: 30.01.2021.).
<https://en.wikipedia.org/wiki/Tenedos>. Прейзето: 10.01.2021).
<https://morningside.academia.edu/HeatherReid>
<https://www.lekarinfo.com/pulmologija/poremeaj-funkcije-plua-u-celini/>
<https://www.medigroup.rs/strucni-tekstovi/suncanica-toplotni-udar>
https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Pherecydes_of_Syros
https://www.google.com/search?q=ferekid+biography&oq=ferekid+biog&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUqBwgDECEYoAEyBggAEEUYOTIHCAEQIRigATIHCAlQIRigATIHCAMQIRigATIHCACQIRigAdIBCTIyNjE3ajBqN6gCALACAA&sourceid=chrome&ie=UTF-8
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6f/Pherecydes_on_Delos_gr_en_cz.pdf
https://eo.wikipedia.org/wiki/Diogeno_Laertio
<https://zlatnipresek.com/mapa-uma-pitagora/>
Xenophon, *The Symposium*, Translation by H. G. Dakyns. <https://www.gutenberg.org/files/1181/1181-h/1181-h.htm>
<https://www.google.com/search?q=dimensions+of+the+stadium+in+Epidauros%2C+ancient+Greece&oq=dimensions+of+the+stadium+in+Epidauros%2C+ancient+Greece&aqs=chrome.69i57j69i59.1768j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8>
The Cambridge Dictionary of Philosophy, 1999, <https://dokumen.pub/the-cambridge-dictionary-of-philosophy-3nbsped.html>
Platon, *Sofist*, <https://www.hrfd.hr/wp-content/uploads/2014/03/01b-Platon-Sofist.pdf>
<https://philocyclevl.files.wordpress.com/2016/09/xenophon-memorabilia-or-the-recollections-cornell.pdf>
https://www.academia.edu/1096360/Athletic_competition_as_Socratic_philosophy?uc-g-sw=108580482

6. Изјава да предложеној тему кандидат није пријављивао на другој високошколској установи у земљи или иностранству

Ја, Ђорђе Стефановић, ЈМБГ 1910950710373 изјављујем под пуном моралном и материјалном одговорношћу да предложеној тему, **Филозофско и техничко знање античке Грчке у контексту развоја културе спорта** нисам пријављивао на другој високошколској установи у земљи или иностранству.

7. Предлог два ментора и комисије за оцену теме докторске дисертације (име, презиме, звање, институција, ужа научна област)

1. Проф. др Александар Петровић, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду (културолошка антропологија, наука и култура, теорија културе и цивилизације,)
2. Проф. др Владимир Илић, редовни професор, Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду (физиологија, спортска медицина)

11. Прилози:

1. Сагласност ментора (треба да садржи име, презиме, звање, институцију и потпис)
2. Подаци о ментору

У Београду,
7. 05. 2024.

Подносилац молбе (потпис)

Ђорђе Стефановић

Прилог уз Образац 1

ПОДАЦИ О МЕНТОРИМА

Име и презиме: **Александар Петровић**

Звање: редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду (културна антропологија, наука и култура, теорија културе и цивилизације)

Списак радова објављених у научним часописима са Science Citation Index (SCI) листе који квалификују ментора за вођење докторске дисертације:

1. **Petrovic, Aleksandar & Marković, Slobodan.** 2010. „Annus mirabilis and the end of the geocentric causality“. *Quaternary International*, 214: 114–118
2. **Petrovic, Aleksandar & Marković, Slobodan.** 2012. “The Cycles of Revolution: how Köppen, Wegener and Milankovic Changed the Earth Sciences”. *Acta Geographica Slovenica*, 52(2): 21 – 32. ISSN 1581-661
3. **Petrovic, Aleksandar.** 2019. „Middle Ages and Artificial Intelligence“, *Orthodoxy and Artificial Intelligence*, National Hellenic Research Foundation, Athens.
4. **Петровић Александар.** 2021. „Аналогна и дигитална култура“, *Човек и савремени свет*, Матица српска.
5. **Petrovic, Aleksandar.** 2023. “Post World in the Mirror”, *Emerginig Trends in Poat Pandemic Literary and Cultural Studies*, National Institute of Technology, Agarta.

Име и презиме: **Владимир Илић**

Звање: редовни професор, Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду (физиологија, спортска медицина)

Списак радова објављених у научним часописима са Science Citation Index (SCI) листе који квалификују ментора за вођење докторске дисертације:

1. Petrini, F. M., Bumbasirevic, M., Valle, G., **Ilic, V.**, Mijović, P., Čvančara, P., ... & Lechler, K. (2019). Sensory feedback restoration in leg amputees improves walking speed, metabolic cost and phantom pain. *Nature medicine*, 25(9), 1356-1363. IF-36.130
2. Dakić, M., **Ilić, V.**, Toskić, L., Duric, S., Šimenko, J., Marković, M., ... & Cuk, I. (2024). Acute Effects of Short-Term Massage Procedures on Neuromechanical Contractile Properties of Rectus Femoris Muscle. *Medicina*, 60(1), 125. IF-2.600
3. Kojić, F., Arsenijević, R., **Ilić, V.**, & Đurić, S. (2022). Relationship between hypertrophy, strength gains and tensiomyography adaptations: a moderator role of contraction duration. *European Journal of Applied Physiology*, 122(10), 2223-2231. IF-3.346
4. Kojić, F., Mandić, D., & **Ilić, V.** (2021). Resistance training induces similar adaptations of upper and lower-body muscles between sexes. *Scientific Reports*, 11(1), 1-10. IF-4.997
5. Vidic, V., **Ilic, V.**, Toskić, L., Jankovic, N., & Ugarkovic, D. (2021). "Effects of calorie restricted low carbohydrate high fat ketogenic vs. non-ketogenic diet on strength, body composition, hormonal and lipid profile in trained middle-age men". *Clinical nutrition*, 40(4), 1495-1502. IF-7.643

ВЕЋЕ ЗА СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ У БЕОГРАДУ

Молимо Веће за студије при Универзитету у Београду да именује Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације кандидата Ђорђа Стефановића под насловом:

Филозофско и техничко знање античке Грчке у контексту развоја културе спорта

Предлаже се Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације у следећем саставу:

1. Проф. др Александар Петровић, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду (ужа научна област: културна антропологија, наука и култура, теорија културе и цивилизације)
2. Проф. др Владимир Илић, редовни професор, Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду (ужа научна област: физиологија, спортска медицина)
3. Проф. др Јасмина Ковачевић, редовни професор, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду (ужа научна област: сурдологија)
4. Проф. др Ивица Радовановић, редовни професор, Учитељски факултет Универзитета у Београду (ужа научна област: педагогија, педагогија спорта)
5. Проф. др. Милан Матић, ванредни професор, Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду (ужа научна област: теорија и технологија атлетике, музика и покрет)

Ментори:

Кандидат :

Проф. др Александар Петровић

Ђорђе Стефановић

Проф. др. Владимир Илић